

Érezhető, hogy Kalász László — lehet, eredendő kényszerűségből — megtalálta ama bizonyos „szilárd pontot”... Nem, nem azt, ahonnan a világ kilendíthető a helyéből, hanem azt, ahol ő biztosan érzi magát. Nyugalmát még látszólag „zilált” verseinek a mélyén is — mint értékes záróréteget — megtaláljuk.

Raffai Sarolta regényt, novellát, drámát és verset egyaránt írt „a végeken”. — Mintha az általa képviselt közösségek és felvállalt közösségi gondok hajszolták volna bele, hogy annyiféle hangon szóljon világról — a világnak. E vállalás lázának forrósága izzítja verseit is, melyeknek ennek ellenére — szerencsére — csekély a „közvetlen” publicisztikai töltetük. Raffai Sarolta a költeményért, mint műalkotásért (is) felelősnek érzi magát.

Példát a több műfaj művelésére ő adott társainak — már a hatvanas években. Mert az antológia költőire általában jellemző: majd mindegyikük több műfajban is otthonos. Prózaíró, esszéista, drámaíró, műfordító — olvashatjuk ezt vagy azt a minősítésül is szolgáló meghatározást az itt-ott elszórt életrajzi jegyzetekben.

Az antológia hét szereplőjéről szoltam, nem „a hetekről”, mint csoportról. A válogató-szerkesztő Zimonyi Zoltán utószótanulmányában alaposan körüljárja, elemzi e kérdéskört. Így igazoló érveit, cáfoló kételyeit is csak ismételni tudnám. Egyébként se az a kérdés e hét élet immáron leszálló ágában, hogy a *Hetek* mennyire természetes közösség, vagy mennyire „felülről” rájuk húzott csoportváz, szellemi kitinpáncél. A fontos a vers és az alkotói jellem... Aztán egy idő után már csak a vers... az alkotói tehetség posztumusz bizonyítéka. (Miskolc, 1985.)

KOVÁCS ISTVÁN

SZALAY FERENC RAJZA